

A Gyomaendrődi Kis Bálint Általános Iskola
„Egy hét egy német nemzetiségi településen - Eine
Woche in einer ungarndeutschen Gemeinde” című
NTAB-KP-1-2022/1-000406 azonosító számú
pályázatának szakmai beszámolója
2022. június 27-július 1.

Beszámoló a Liptódon megvalósult német nemzetiségi tábor programjáról

A Gyomaendrődi Kis Bálint Általános Iskola „Egy hét egy német nemzetiségi településen - Eine Woche in einer ungarndeutschen Gemeinde” címmel nyújtott be pályázatot a Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt. felhívására. A pályázati támogatásból szervezett tanulmányi kiránduláson 31 diák, négy pedagógus kereshette fel a kis Baranya megyei falut, Liptódot és a környező német nemzetiségi hagyományokat őrző településeket, azok legszebb látnivalóit, nevezetességeit. A támogatás összege: 800.000 Ft-. A baranyai településen máig élő német nemzetiségi hagyományok, népszokások megismerésére, az azokban való elmélyülésre, az idegen nyelvi kommunikációs kompetenciák és nyelvhasználat fejlesztésére a nyári szünetben ez a projekt remek lehetőséget adott.

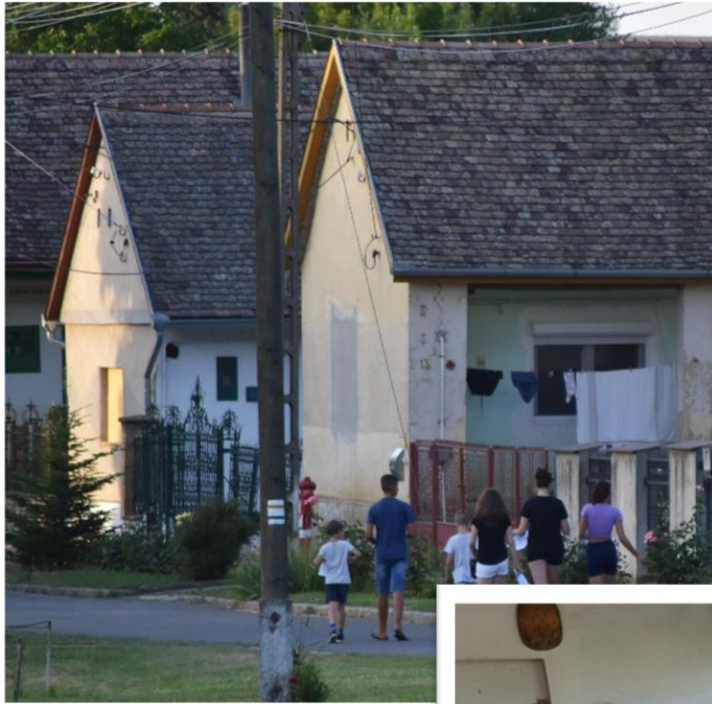
1. nap

2022. június 27.

A délelőtti órákban Gyomaendrődről Liptódra, a német nemzetiségi táborunk helyszínére utaztunk. A hosszú autóbuszos utazás után a kora délutáni órákban értük el úticélunkat. Megérkezésünk után elhelyezkedtünk a Jómadár Ifjúsági Szálló szobáiban, majd a település felfedezésére indultunk. A faluba 1751-ben érkeztek németajkú lakosok, s ettől kezdve honosították meg hagyományaikat. Először a templom történetét hallgattuk meg a tábor vezetője, Markesz István előadásából. A Római Katolikus Templom 1788-ra készült el, melynek leghíresebb alkotása az 1905-ben keletkezett stációk. A fából faragott alkotásokat egy tiroli mester készítette el, s a feliratok német nyelven olvashatóak rajta. Ezután a helyi sváb gyűjteményt tekintettük meg. Itt bemutatták a pacsker készítésének folyamatát, valamint a környék településeinek jellegzetes díszítési mintáit. A melléképületben pedig a gazdálkodás eszközeit ismerhettük meg. Vacsora előtt még lovaskocsival is bejártuk a falu utcáit. Az ízletes vacsora után került sor a „Fedezzük fel Liptódot!” játékra. A gyerekek csapatokat alkottak, majd térkép segítségével járták be a település utcáit, hogy a 13+1 kérdésre megtalálják a helyes válaszokat.

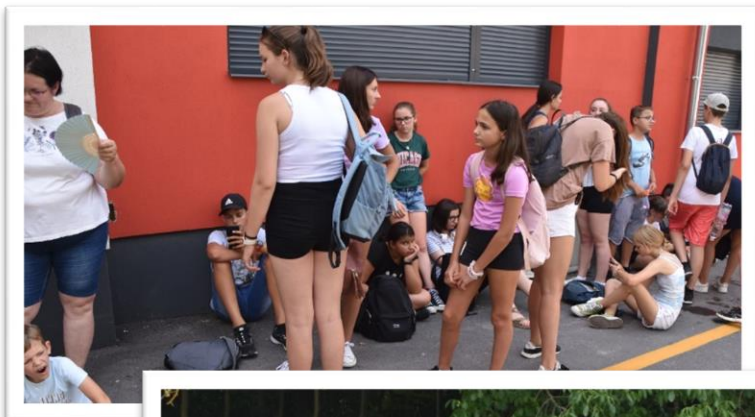

2. nap

2022.június 28.

Másnap reggeli után indultunk Pécsre. Itt először a Koch Valéria Iskolaközpontot kerestük fel, amely Pécs német nemzetiségi oktatásának fellegvára: az óvodás kortól a középiskolás évekig folyik itt kéttannyelvű német nemzetiségi oktatás. Látogatásunk idején éppen a Goethe Intézet szervezett táborát a diákok számára. Ezután a Pécs jelképének is számító belvárosi nevezetességet, a Gázi Kászim pasa dzsámiját, illetve hivatalosan a mai nevén a Gyertyaszentelő Boldogasszony Templomot tekintettük meg. Majd a Pécsi Állatkertbe látogattunk el, ahol a csapatok feladata minél több állatfaj gyűjtése volt, természetesen német nyelven. Az állatneveket a táborba való visszatérésünk után közösen beszéltük meg. Vacsora után a német nyelvű társasjátékokkal játszhattak a diákok, illetve a pacsker kiállításon látott mintákat felhasználva tervezhették meg saját mintáikat a másnapi kézműves foglalkozáshoz.

3. nap

2022. június 29.

Reggeli után kezdődtek a különböző foglalkozások a tábor területén. Először a keresztszemes hímzés alapjaival ismerkedtek meg a gyerekek, majd elkészítették a helyi vagy a környező településekre jellemző pacskerek díszítő elemeit. A lányok és a fiúk is nagy kedvvel hímezték a különböző mintákat, néhányan saját mintát is terveztek. Ezután a jellegzetes helyi ételt, a „Hefeknedl”-t készítettük el, melyet ebédre el is fogyasztottunk. A gyerekek örömmel vettek részt a gőzgombócok formázásában. Amíg az étel elkészült, a diákok népi sorversenyen vettek részt. Nagyon érdekes volt számukra, hogy a csapatok nem a megszokott sporteszközökkel, hanem a nép által használt régi eszközöket használták a sorversenyen. Ebéd után Mohácsra utaztunk, ahol első utunk a Német Nemzetiségi Házba vezetett. Anna néni bemutatta a sok programnak és rendezvénynek helyet adó házat, ahol természetesen sváb szobát is találtunk. Rendszeresen látogatják a házat a helyi német nemzetiségi iskolások is, hiszen a képekkel, játékokkal, különféle eszközökkel nagyon szemléletesen tudják bemutatni nekik a sváb hagyományokat. Mi is érdeklődve szemléltük ezeket. Ezután a Busó Múzeumba indultunk, hiszen a mohácsi busójárás hungarikum is, érdemes megismernünk ezt a hagyományt is. Az interaktív múzeumban a gyerekek ezt meg is tették. Majd a Mohácsi Nemzeti Emlékhelyre vezetett utolsó kirándulásunk ezen a napon. Tisztelettel emlékeztünk az 1526-ban elesett hazánkat védő hősökre.

4. nap

2022. június 30.

Táborozásunk utolsó előtti napján a népi hagyományok, foglalkozások mellett az erdő – mező világát is megismertük. Reggeli után Óbányára utaztunk. Óbánya is a Baranya megye svábok által lakott részén található. A település lakossága még ma is döntően német nemzetiségű, német neve Altgasshütte. A 17-18. század fordulóján ugyanis itt indult meg a kelet-mecseki erdei üveggyártás. Az üvegolvasztó műhely távozása után alakult ki az óbányai fazekasság. Túránk során az Óbányi-völgyön áthaladó Üvegesek útja elnevezésű tanösvény tábláit olvasgatva ismertük meg az egykori lakosok életét és sajátos foglalkozását. A patakot követő ösvényen haladva a nagy hőséget is könnyebben átvészeltük. A túráról kora délután tértünk vissza, s elfogyasztottuk ízletes ebédünket. A délutánt a szállásunkon töltöttük, ahol a helyi szokásokhoz kapcsolódó német keresztrejtvény megoldása volt a feladat. Ezután játszottak, hímeztek vagy sportoltak a diákok. Vacsora után került sor a helyi túrára. Ez egy igazi „túlélő” túra volt a nehéz terepen. A túra közben a Liptód környékén található két meseállomást is érintettünk, s elolvastuk a meséket, verseket.

5. nap

2022. július 1.

Táborozásunk utolsó napján összehajtottunk, s reggeli után indultunk hazafelé. Útközben még megtekintettünk egy látványosságot Mohácson, a Szent Miklós Vízi- és Taposómalmot. A Csele-patak egykori 24 malma közül ez az egyetlen helyreállított vízimalom, amelyet működés közben is megtekinthettünk. Igazi különlegesség, hogy a tulajdonos létrehozott itt egy emberi erővel működő taposómalom-gépezetet is, amelyet ki is próbáltunk. Ezután egy előadás keretében megismertük az őrlés folyamatát és eszközeit, majd a környékbeli magyar és sváb gazdák által használt liszteszákókat is megtekintettük. Ezután indultunk haza, s a késő délutáni órákban értünk Gyomaendrődre.

A program a Magyar Kormány támogatásával valósult meg, köszönjük a lehetőséget, az életre szóló emlékeket.

Gyomaendrőd, 2022. december 21.